

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 73 ANUL XII.

Telegrafulu este de doua ori pe septem-
man: joi'a si Duminica. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditor'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
citra espeditor'a. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celalalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 17/29 Septembrie. 1864.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de a prenumera

la „Telegrafulu Romanu“

pe triluniulu Octobru, Novembre si Decembre c. v. 1864.

Abonamentulu pentru Sabiu — — 1 f. 75 xr.

Pentru Transsilvani'a si monarchi'a austriaca 2 f. —

entru Romani'a si tieri esterne — — 3 f. —

Sabiu in 17/29 Septembrie 1864.

Redactiunea si Editor'a.

In caus'a mitropoliei.

Sabiu 16 Septembrie. Ne vine a presupune, ca pu-
bliculu romanu de relegea gr. or. s'au spariatu, audindu din
jurnale, ca Episcopulu Bucovinei se afla la Sinodulu dela Car-
lovitiu, si ca Preasanti'a Sea nu sprijinesce treb'a Mitropoliei
nostre, ci propune Sinodulu trei Mitropolii partiali, un'a in
Bucovin'a cu doi Eppi sufragani, unu romanu, si altulu rutenu;
alt'a la Ardealu, si a treia la Carlovitiu cu Eppii cei de pana
acum. Si precum suntemu informati, au mai cerutu Par. Eppu
Hacmanu, ca Sinodulu sa aduca otarire, de au potulu tine
Eppulu Ardealului sobore cu reprezentantii clerului si ai po-
porului valide si canonice?

Noi fiindu informati binisioru despre starea acestoru im-
pregiurari, avemu a aminti aci: ca P. S. Eppulu Bucovinei cu pro-
vocarea la „Dorintiele Clerului“ au facutu Sinodulu din Car-
lovitiu susatinsele propuneri, fara sa fia consideratu stadiulu,
la care au fostu ajunsu in Sinodu treb'a Mitropoliei nostre;
Preasanti'a Sea, precum este sciutu, au sositu la Carlovitiu
atunci, candu Sinodulu au fostu decisu unanimu infintiarea
Mitropoliei pe sem'a Romaniloru din Transsilvani'a, Ba-
natu si Ungari'a, neamintindu nimicu despre Bucovin'a; caci
astfelu era intiesulu ordinatiuniloru prea'nalte, ce venisera
la Sinodu. — Unu membru sinodalu au observatu, ca propu-
nerile bucovinene nu se potu pune la ordinea dilei din mai
multe cause fundate, insa Par. Hacmanu s'au provocatu la o
ordinatiune pre'nalta, in carea se dice: ca Sinodulu pote tracta
asup'a lucruriloru bisericesci generali; de si acelasi membru
Sinodalu au reflectatu ca Sinodulu pote tracta numai acele
lucruri bisericesci generali, care privescu la biseric'a Rom-
niloru din Ardelu, Banatu si Ungari'a, ect.; totusi Par. Hac-
manu curendu si-au facutu amici pre Eppii serbi, si au ince-
putu cu prelegerile sale.

Ne vine a dice, ca Preasanti'a Sea bucovinena d'abia
gatise prelegerile sele, care le cetea in limb'a germana, si
eata vinu nisce intrebări preinalte la Sinodu, in care se dice
lamuritu: ca relatiunea ierarchica a Diecesei bucovinene numai
atunci pote veni la pertractare, dupace infintiarea nouci Mi-
tropolii romane pentru Ardelu, Banatu si Ungari'a se va ef-
fectui. Acest'a asiá fiindu, urmeza, ca tota silinti'a Presantiei
Sele bucovinene au remasu fara efect. Dar nici ca s'au po-
tutu intempla altmintrelea; pentru ca Presanti'a Sea Hacmanu
n'aru fi trebuitu sa pearda din naintea ochiloru, ca Preasan-
ti'a S'a inca la anulu 1861. au predatu Ministeriului de Statu
„Dorintiele Clerului bucovineanu“ spre decisiune; ca decisiu-
nea ministeriale la acele dorintie inca n'au urmatu; ca din
partea Onoratiiloru Bucovineni mireni si preoti s'au datu Mini-
steriului de Statu reprezentatiune in contr'a „Dorintieloru“, si
in fine, ca unu obiectu intr'unu timpunu se pote tracta la
dona Jurisdictioni, la Ministeriulu de Statu, si la Sinodulu
Carlovitiu.

Din istorisarea acestora se vede chiaru, cate stricaciuni
au causatu trebei Mitropoliei nostre Preasanti'a Sea P. Eppu
alu Bucovinei.

Deca in lucruri mici nu sta bine omului a fi inconsecu-
inte, cu atat'a mai putinu in lucruri momentose. Inconsecu-
inti'a Preasantiei Sele P. Hacmanu se da pe fatia in totagoli-
ciunea sea atunci, candu asemenamu hart'a sea din a. 1849
citra Raiaciciu cu nediuielele sale dela a. 1861 pana astadi.

Asiá dara treab'a Mitropoliei nostre nu sta reu; ci sa ne
pregatimu a intepina infintiarea ei cu caracteru barbatescu,
si cu multiamita ferbinte citra Imperatulu nostru, caci Elu
ni o va da!

Diet'a transsilvana.

Siedinti'a din 22 Augustu (3 Sept. 1864.

(Continuare si capetu.)

Refert. Schnell, provocandu-se mai antaiu la cele
ce le-au disu la alta ocasiune despre referintiele urbariale,
espune cam urmatorele. Referintiele urbariale prin comitate
esista inca de pe tempurile regelui Stefanu, si s'au estinsu
cu incetulu si asup'a Secuimeii, de si aici la inceputu dom-
nise egalitate de drepturi. Robotele prin nefavorea tempuri-
loru devenira totu mai grele, pana candu la a. 1848 se desfiin-
tiara pentru totdeun'a. In legile vechi indesiertu vomu cautá,
ce se intielege prin o sessiune intréga, de jumetate ori a pa-
tr'a parte, cate dile s'au datu pentru ea, si ce s'au numitu
pamentu alodialu? caci de si regimulu ca de o jumetate de se-
culu totu intinsu staru la dieta pentru unu urbariu, totusi
acel'a pana la a. 1847 nu s'a facutu, si si atunci forte de-
fectuosu si nepracticabilu. Pe bas'a propositiunei acesteia a
regimului avemu de a face cu pamentulu alodialu, care sa se
dessarcineze. Patent'a urbariala din a. 1854, ce a fostu in-
terpretata si de Poscariu cu multa diligentiá, si carea constá
din 87 §§-i, o presupune cunoscuta, si esprime totdeodata
parerea sea de reu, ca nobilimea chiaru nici dupa a patr'a
provocare, si chiaru nici la obiectulu acest'a, ce o atinge a-
tatu de multu, n'au intratu in dieta, caci prin acest'a perde-
tier'a o multime de sciintia, inteligentiá si esperiintia parla-
mentara. Dar pentru daun'a, ce va resulta de aici, sa-si im-
pute siesi! — In cele d'antaiu siedintie ale comitetului s'au
desfasiuratu ide'a, ca tota patent'a urbariala sa se supuna
unei revisiuni scrupuloase si apoi astfelu sa se prefaca intr'o
lege a tieriei; caci nu e constitutunalu, ca diet'a sa faca unu sup-
plementu la o patent'a, de ore ce prin acest'a diet'a indirectu aru
recunosce tote principiile acestei patente. De alta parte insa
s'au reflectatu, ca comitetulu nu este indreptatitu la acest'a, si
ca dessarcinarea pamentului au inaintatu predeparte, decatu sa
se mai pota stabili; caci, incatu se scie, spre scopulu dessar-
cinarei s'au respunsu 51 mill., si summ'a, cu carea se va in-
greuiá tier'a preste totu, se va urca, se dice, camu la 75
mill. (Schuler—Libloy: Ori la 90 mill.) Deca s'aru fi po-
tutu conchiamá o dieta la a. 1854, candu s'a facutu patent'a
urbariala, atunci summ'a dessarcinarei nu s'aru fi urcatu asiá
susu, caci s'aru fi statoritu alte principie si s'aru fi mesuratu
lucuru cu alte mesuri. Atunci insa impregiurari au fostu
cu totulu altmintrea, si patent'a urbariala s'a facutu, fara de a
se fi ascultat mai nainte reprezentanti'a tieriei, diet'a; caci de
aru fi fostu atunci dieta si de s'aru fi potutu declará ea in pri-
vinti'a acest'a, de siguru tier'a aru fi castigatu celu putinu 30
mill. (Asiá e!) — Si de aici inca se vede buneti'a unui regimu
constitutunalu, care se pare greoiu si cu spesc mari, care insa
apera interesele tieriei. Astadi tier'a nostra atat'a e de 'ngreu-
iata prin dessarcinarea pamenturiloru colonicale (iobagesci),
incatu despre dessarcinarea pamentului alodialu (jelerescu) din
fondurile tieriei nu pote fi vorb'a.

(Citesce apoi raportul comitetului, și notarii) citeșcu proiectul de lege în cele 3 limbi ale țierei.)

Nainte de a se trece la desbaterea generală, refert. mai espune deosebirea cea mică neesențială între operatul regimului și alu comitetului.

Thiemann dă date mai cu deameruntulu despre starea dessarcinării pamentului, pentru carea a platitu țier'a până acum preste 53 mill. Că sa nu se îngreueze țier'a și mai multu, comitetulu a hotărîtu, că rescumperarea acest'a a incuilinilor (jeleriloru) sa nu se mai gramădesca pe fondulu țierei, ci sa se lase individiloru a se rescumperă din poterile lor propri.

Schuler—Libloy în cuventu forte energiosu espune, ca la facerea patentei urbariale au influențiatu preste mesura aristocraț'ă și partea cea mai bună a luat'o pentru sine, prelindiendu adescori indoitu și întreitu mai mare despăgubire, decâtu i-a fostu pagub'a. Prin acest'a Transsilvani'a cea seraca s'au adusu aprópe la sépa de lemnu și s'au încarcatu cu o datoria de 80—90 mill. fl., la carea voru avé ce platí copii și nepotii generațiunei de acumu. Acésta sarcina e cu atât'a mai simțita, cu câtu Ungari'a cea de 5 ori asiá de mare cá Transsilvani'a platesce numai ceva preste 100 mill., ear Boemi'a cea avuta numai vre-o 53 mill. Densulu nu vede alta scapare de acésta greutate nesuportabila, decâtu numai dandu-ne ajutoriu și imperiulu, de care Transsilvani'a s'a lipitu cu atât'a incredere; ajutoriulu acest'a crede ca s'aru poté da prin anticipatiuni fără interese.

Vajda afla proiectulu comitetului mai cu scopu decâtu alu regimului, fiindu ca dupa densulu summele de rescumperare au a se încassá cá și contribuțiunea prin dregatoriile imperatesci.

Lazaru, repres. regimului nu afla deosebire esențială între proiectulu comitetului și alu regimului; ear îngrijirea lui Schuler—Libloy, ca datori'a acest'a se va urcă la 80—90 mill. o afla esagerata, și crede ca aceea nu va trece preste 70 mill.

Dupace mai vorbira **Koronk'a** și **C. Schmidt**, desbaterea generală asupr'a obiectului acestui'a, siedinti'a se termină.

Sabiu în 14/26 Septembrie. Unulu din acele proiecte de legi, care aru urmá acum mai de aprópe la desbatere în diet'a noastră, este celu pentru impartirea politică a țierei. Sesiunea dietala presinte inșă se apropia de sfarsitu, și este 'ndoiéla, ca óre proiectulu acest'a de lege, de importantia atâtu de mare, de urmări atâtu de neprecalculabile, luá-se-va la pertractare în sesiunea acest'a ori nu? Acest'a credemu ca aterna de tempulu deschiderei senatului imperialu, carea de va urmá mai curendu, va prescurtá, ear de va urmá mai tardíu, va prolungi și sesiunea dietei noastre. Ori cum inșă, noi avem datori'ă, de a face atente pre comunele române, ca a venitu tempulu și ocașiunea, spre a-si manifestá dorintiele ca unde voiescu a fi incorporate la impartirea cea nouă.

Cea d'antâiu întrebare, cepóte finormativa aici, e inlesnirea administratiunei, adica indepartarea respectiveloru comune dela centrulu cercului lor; de aceea comunele sa se întrebe înainte de tóte, care locu centralu le e mai îndemănate cu in tóta privinti'a? Și acolo apoi sa cêra a fi incorporate. Sa nu uite comunele și locuitorii lor, ca aici e vorb'a și despre interesele lor materiale aduncu taietóre, și sa cêra acum'a, cându au și dreptulu și ocașiunea de a cere, cá sa fia admise acolo, unde ceru interesele lor. Aru fi unu ce deplorabilu, dupa parerea noastră, candu s'aru adoptá de diet'a transsilvana principiulu teritoriiloru nationale; un'a ca prin acest'a s'aru îngreuiá forte tare administratiunea, — spre pagub'a cui? numai și numai spre a poporului. Dar aru fi deplorabilu acestu principiu și pentru aceea, căci pecându s'aru creá unu teritoriu sasescu și altulu secuiescu, de celu romanescu n'aru fi vorb'a, precum în a-deveru în proiectulu regimului de vre-unu municipiu romanescu nu se face nici baremu amintire; dar chiaru și cându s'aru formá unu municipiu romanescu, acel'a nici pedeparte n'aru poté cuprinde pre toti Români, cari locuiescu compacti în Transsilvani'a, și astfelu pecându în teritoriulu romanescu nationalitatele străine s'aru strecurá d'abiá cu sutele, Români din teritoriile neromâne aru numerá cu diecile, deca nu tocmai cu sutele de mii.

(Va urmá.)

Senatulu imperialu,

dupa cum aude „Const. Oestr. Ztg.“, se va deschide în Noembrie (27 Octóbre). Dupa o corespundintia vienesa se voru aduce în sesiunea urmátóre proiecte de legi de mare impor-

tantia; cu deosebire va substerne ministrulu de justitia elaborate momentóse. (Dar óre celu de finantie?!)

Economi'a de vite a Româniloru transilvaneni în Turci'a.

Este cunoscutu, ca locuitorii Transsilvaniei se ocupa în lini'a d'antâiu și cu o predilectiune caracteristica cu agricultur'a și economi'a de vite. Din aceste dóue ocupatiuni capitale si-acoperu densii lipsele sale vitale, aceste ocupatiuni ajutóra mic'a industria și manufactura a țierei, ele dau negociulu internu și esternu o suma de articuli insemnati.

Modulu despre promovarea acestoru rami capitali ai economiei natiunale aru meritá cu atât'a mai vertosu unu studiu seriosu, cu câtu facuramu trist'a esperiintia, ca ambii acesti rami nu inaintéza asiá, precum cu totu dreptulu se a-ceptá dupa desfiintiarea iobagiei.

Ne-amu indepartá prea tare de scopulu prefriptu voindu a aretá causele acestei stagnări dealtmintrelea puțin scrutate de jurnalistic'a noastră, și asiá ne marginimu prelânga o cestiune, care amenintia subsistintia unei numeróse clase de locuitori ai Transsilvaniei, adeca pelânga economii de vite în Turci'a.

Din timpii cei mai vechi se pare a se fi ocupatu Români locuitori la marginile amédionali și resaritene ale Transilvaniei, adica în Scaunulu Mercurei, alu Sabiului, Districtulu Fagarasiului și alu Brasiovului în Treiscaune și Cincu cu prasierea vitelor, mai alesu cu oieritul. Cu crescerea progresiva a populațiunei se angustara locurile de pasiunitu, și remanendu credintiosi patriei lor natale, i-aflamu continuându-si economi'a pe campiile cele largi și fertile, dar neipopulate ale Romaniei, Besarabiei și Turciei.

Dela devenirea Besarabiei sub regimulu Rusiei populațiunea acestei țieri crescu prin colonii bulgare și rusesci întreitu, și asiá indata dupa trei diecenii oierii nostri fura constrinsi a parasí pentru totdeun'a cercetarea acestei țieri cu turmele lor. Ce se atinge de Romani'a, cu privire la urmand'a impamentenire a țieraniloru și reformele cele salutari pentru țiera parte trecute în vietia parte proiectate, timpul inca sosese cu pasi repedi, candu oierii nostri și de aici voru fi pentru totdeun'a respinsi.

Singurul lor refugiu remânu dar acum campiile fiscalu turcescu în Bulgari'a și anumitu în Dobruci'a. Guvernulu nostru austriacu în drépta consideratiunea momentósei insemnatati a acestei economii atâtu pentru statu, câtu și pentru poporulu, carele o pórtá, nu pregeta a-i asecura esistintia prin tractate. Ultimulu tractatu i-lu vedemu incheiatu între Austri'a și Turci'a la anulu 1855 pe duranti'a de siépte ani, și care prin urmare espirá cu finea anului 1861. La mai multe petitiuni ale oieriloru, Guvernulu nostru nu întrelasá, dupa cum ni-se spune, de a face pasii cuveniti spre reînnoirea acestui tractatu, dar în realizare intempina acest'a greutáti mái ne'nvingibile.

Dupa resbelulu din Crimu dela 1854 incóce și mai alesu dela cucerirea totala a Circasiei prin Rusi'a popórele subjugate preferu a emigrá din patri'a lor, decâtu a se supune despotismului rusescu. Și asiá vedemu Tatari din Crimu și Cerchesi din Caucasu cu diecimele de mii imigrandu în Turci'a, cu care se afla aceste popóre în legaturi traditionale, consangene și confessionale.

Ce estensiune iau aceste imigrări până acum necurmata se poté vedé din gazetele europene în tóte dilele și nu credemu, ca gresímu, deca tacsámu numerulu acestoru emigranti de fatia cu summ'a de peste o jumetate de millionu de suflete.

Turci'a priimesce cu ospitalitate pre acesti nenorociti și îi transferéza pre toti cátra malulu dreptu alu Dunarei adeca în Bulgari'a și Dobruci'a, unde apoi se re'ncartu pre bunurile întinse ale fiscalu turcescu, care până acum erau folosite de oierii nostri cá locuri de pasiune pentru vitele lor.

Eata pe scurtu starea lucrului. Turci'a, voindu pe o parte a-si întarí elementulu seu, pe care se afla ea astadi fundata éra pe alta parte în drépt'a sea presupunere, ca dela unu poporu intru tóte eii-si suditu va trage neproportionatu mai mari folóse, decâtu dela supusi streini, apoi fatia cu construirea cáiloru ferate până și în acestelocuri, care radica pretiulu mosieloru: refusa ori și care re'noire a mentionatului tractatu sub pretestu, ca tóte locurile până acum de oierii nostri folosite s'aru fi impartitu între colonisti crimieni și circasieni, prin urmare nu aru fi cu potintia cá fără daune mari ale fiscalu turcescu și ale privatiloru sa se concéda continuarea unei economii neratiunabile și saricatóre desvoltárei agriculturii.

Dupa unu siru lungu de pertractári în privinti'a contraversieloru provenite, la propunerea guvernului austriacu Turci'a se nvoí la aceea, cá o comisiune austriaco-turcesca sa

mérgea în fatia locului și să cerceteze cu deamăritul starea de fatia a locurilor de pasiunitu, folosite de oieri și celelalte impregiurări; până la constatarea acestor a însă, prelungindu-se să se sustină de către ambele părți tractatul dela 1855 în deplină sea valóre. De suntemu bine informati, comisiunea acést'a erá sa-si încépa activitatea sea inca în tómn'a anului trecut, dar cu tóta atentiunea, cu care urmarim noi acestu obiectu, nu amu potutu aflá despre rezultatele ei până acum nimicu. Póte ca Turci'a sciú și póte i-a succesu de a traganá deslegarea acestei cestiuni și a ruiná intraceea pe economii nostri. Ne-a atinsu însă tare duresu, candu amu întielesu, ca în anulu acést'a dupa alte calamități, de care fu cercetata multu cercat'a nóstra patria, economiloru de oi se denegá cu totulu trecerea peste Dunare cu turmele lor multe puținé câte le mai au, spre ernatu în Bulgari'a.

Sperámu și asceptámu dela Guvernulu nostru, ca va luá și va fi și luatú póte mesurile recerute spre a delaturá pe calea diplomatica nu numai acést'a scaderé momentana, daru va îngrijí și pentru aceea, cá sa scape economii nostri din nesecur'a positiune, în care se afla astadi, prin invoirea tractatului mentionatu fia acést'a chiaru cu pretiulu unoru modificatiuni mai puținú favorítóre.

Ori și care însă va fi rezultatulu pertractáriloru diplomatice în acést'a privintia, noi fatia cu referintiele Turciei de astadi espuse mai susu, ne tñemu de o santa datorintia, a trage de timpuriu atentiunea aceluor barbatu, cáror'a le jace la inima bunastarea și prosperarea poporulu nostru, asupr'a abnormitáti, în care a ajunsu acést'a economia și asupr'a imposibilitáti de a o sustiné pe viitoriu.

Mii de familii voru serací cu totulu, voru deveni simpli proletari, neputandu-si continuá modulu castigárei hranei învetiatu dela protoparintii sei. Cunóscemu aceea cu totii, cá cátu de greu isi scie ajutá poporulu în atari casuri. Multe din scapatatele familii voru parasí cu lacrimi pe fatia patri'a lor natala emigrandu în Romani'a și Turci'a, unde de acum chiaru gasimú sate întregi de Transsilvani. Pentru noi însă nu póte fi egale, de perdemu séu ba numerice din elementulu nostru, precum nu potemu fi indiferenti nici la aceea, cá o populatiune atátu de brava sa devina cu totulu în decadentia și în miseria, în ale cároru urme pasiesce și depravarea și demoralisarea.

A demonstrá prin arguminte afirmatiunea nóstra acést'a, tñemu a fi de prisosu și ne luámú voia, a readuce spre acestu scopu în memoria cetitoriloru ieremiadele jurnalorú magiare despre miseri'a, în care a ajunsu astadi o parte mare a Secuiloru.

Signalisandu pericolulu amenintatoriu și constatandu tristele-i urmári pentru o parte mare a Románilorú din Transsilvani'a, nu potemu incheiá fára sa amintímú pe scurtu și remediile, prin care, dupa parerea nóstra, s'aru poté duraveru și cu efeptu intempiná o atare calamitate.

A cere, cá oierii nostri, de care e vorb'a, sa-si continue economi'a lor de vite în patria séu sa o schimbe cu aceea a campului, e neposibilu parte din caus'a angustimei și sterilitáti pamentului, unde locuiescu ei astadi, parte din caus'a positiiei locuriloru.

Singurii rami de economia, pe care s'aru poté aruncá ei cu prospectu la óre-si care successu duraveru, aru fi cultur'a pomiloru roditori, a gradinelorú și în fine a paduriloru. Nedespectaverulu negociu cu materii crude alu Principatelorú cu Transsilvani'a inca usioru s'aru poté asecurá mániloru lor. Mai incolo suntú ócreare meserii, precumu argasítulu de pei, construirea de carutie, butnari'a, pandiari'a s. a. care de acum inflorescu în unele părți ale tiei.

De voimú dar a asecurá subsistinti'a periclitata a unei clase numeróse din noi, de voimú sa nu ne slabésca elementulu nostru, ci sa se întarésca, e necesitate imperativa, a studiá de timpuriu esinti'a mentiunatelorú ocupatiuni și meserii și a îngrijí cu seriozitate de promovarea, incetatienea și generalisarea lor.

Varietáti și noutáti de di.

Pentru biseric'a rom. (gr. or.) din Dev'a au incursu: dela Esc. Sea Mitropolitulu Alessandru Sterc'a Siulatiu 10 f., Ioann Moldovanu-Farkas în Vienn'a 1 #., Ioann'a Moldovanu în Vienn'a 2 f., Dr. Basiliu Szabó în Sabiiu 1 #., Theocarú S. Mantsiu în Brasiovu 1 #., G. Sfantigu în Focsiani 1 #., Constantinu I. Friand'a în Bucuresci 5 f., Diamandi G. Arseniu în Brasiovu 5 #., Constantinu Pantiu în M.-Osiorheiu 2 f., Mari'a Haggi Iordanu în Brasiovu 1 #., Ioann Lec'a în Brasiovu 10 f., Nicolae Gaitanu în Vasiarheiu 2 f., Oprea P. Sfetea în Brasiovu 2 f., I. Herisiescu în Bucuresci 1 #., Ecaterin'a B. Popp în Brasiovu 6 f., Ioann

Pannovicu în Sabiiu 2 f., Ioann Mog'a în Elöpaták 1 f., Basiliu P. de Harsianu în Abrudu 2 f., Iosifu Popu în Teac'a 1 f., Nicolau Barbu în Clusiu 2 f., Summ'a totala 6 #. 52 f.

Cu vorb'a siése galbeni imperatesci și cinci dieci și doi fiorini m. a. care summa s'a și tramesu cu post'a de astadi la curatorulu bisericei románe în Dev'a. —

DD. Nic. Popovicu Parochu în Kovászn'a 1 f., Georgiu Ioann în Brasiovu 5 f., Petru Spuderc'a în Brasiovu 30 xr., Ioann Paei'a în Kovaszn'a 1 f., Constantinu Munteanu în Kovaszn'a 10 xr., Ioann Flesieru în Kovaszn'a 30 xr., Georgiu Petreanu în Brasiovu 1 f. Prin ajutoriulu parochului localu dela 27 crestini scrisi în unu catalogu rezervatu spre asediarea între scrisorile bisericei din Dev'a 3 f., 34 xr. Summ'a 12 f. 4 xr. și unu duoidieceriu. — „Gaz. Transs.“

Lucrările pentru recrutatiunea pe anul 1865 se voru incepe în Octobré 1864. Totu contingentulu va face 85,000 feciori. Tax'a de eliberare, dupacum amu comunicatu, e 1200 fl. v. a.

Imperatés'a Eugeni'a din Franci'a farmeca inimele Germaniloru în modu neindatinatu. Toti cáti scriu din Schwalbach, nu potú laudá din destulu popularitatea, simplitatea și amicitiatea înaltei dómne. Ea umbla ori pe josu ori într'o trasura simpla cu doi cai, povestescú cu toti, salutá 'n drépt'a și stâng'a și arata cu deosebire poporului iubirea sea. Acést'a portare cu atât'a bate mai tare la ochi, cáci Imperatés'a Rusiei, ce fusese aci cu puținú mai nainte, observase totdeun'a regulele etichetei, umblá cu trasur'a cu 6 cai și incungiurata de suita numerósa, ear de publicu se tñeá de parte. —

Principatele románe unite.

Unulu din cele mai insemnate acte ale guvernului romanescu este introducerea, séu mai bine reintroducerea vâmei de esportu pentru tóte productele crude, ce se espórtá din tíera. Prin vâmile acestea de 5% veniturile statului voru cresce insemnatt.

Din'a onomastica a Domnitorului, dupacum spunu deseles corespundintia din tíera, s'a serbatu pretotindeni cu mare solemnitate,—cu tóte ca corespundintiele foilorú germane néga acést'a solemnitate și o espunu numai cá un'a maiestrita prin organele guvernului.

D. Martianu, meritatulú statisticu alu Romániei, publica în „Bucimulu“ o epistola fórté interesanta despre cei 50—60,000 Románi (Valachi) din Moravi'a. —

Díuariele din urma din Romani'a inca nu ni-au sositú.

Prospectu politicu.

Cestiunea cea mai importanta astadi nu mai e caus'a germano-danasa, carea prin indelungat'a sea traganare a perdutu interesulu, ci e caus'a franco-italiana, resp. franco-romána. Comunicaseramu în numerulu din urma, ca Napoleonu a 'ncheiatu unu tractatu cu Victoru Emanuilu, dupa care cel'a în decursu de 2 ani sa retraga trupele francese, ce apera astadi Rom'a, ear cest'a se obléga, a respectá și a aperi fruntariile statului bisericescu. Tractatulú acést'a, ce póte avé urmári fórté momentóse, este astadi obiectulu celor mai felurite combinatiuni, mai cu séma dupace se constatéza prin scirile mai nóue, ca acelu tractatu s'a ratificatu în 8/20 Septembre. În urm'a acestui'a se crede, ca Victoru Emanuilu va și stramutá resiedinti'a regésca dela Turinu la Florenz'a.— Camerele italiene suntú conchiamate pe 5 Octobré (25 Septembre); nevoi'a finantiala se pare a fi mare. —

În díele din urma s'au intemplatú în Turinu mai multe atacuri între civili și militiá, la cari de ambe părțile a cursu și sânge. Poporulu a strigatu: Josu cu ministeriulu! Sa traisca capital'a Italiei Turinulu!— Revolt'a, de si repetita în mai multe seri, n'a luatú dimensiuni mai mari. —

Dupa unu telegramu, de altmintrea inca negarantatu din Berlinu, Dani'a aru fi rieptatu proiectulu platirei unei summe preste totu către staturile germane beligerante.

Adunarea natiunala a Greciei a decretatu cu mare maioritate suspendarea senatului, și astfelu Greci'a de aici înainte va avé numai un'a camera.

Camera Serbiei s'au inchisu în 6/18 Septembre. Cuventulu de tronu alu principelui esprime deputatiloru multiamit'a pentru concursulu patrioticu și luminatu, ce l'au datu regimului.

În Poloni'a russésca inca totu nu e pace. Emigratiunea polona din Parisu de curendu emise o proclamatiune către poporulu polonu, în carea-i spune, ca lupt'a cu Rusi'a inca n'a 'ncetatu, ci au intratu numai într'o fasa nóua a desvoltárei sele. Și în adevéru, Rusi'a nu se 'ncrede pácei de acumú, ci tñe frénele guvernárei mai totu asiá de strinse cá pe tempulu resbelului.

Nr. 30—2 Publicare de concursu.

Spre ocuparea posturilor invetiatoresci, la scólele populare gr. or. din tractulu protopresbiteratului Zlatnei de josu, se deschide concursu, in urmatóarele comune:

- a) in Petrosieni, cu emolumentele 130 f. v. a., cortelu liberu, lemne de focu, o partica din venitele cantoriei.
- b) in Buciumu-Cerbu, cu salariu de 120 f. v. a., cortelu liberu, lemne de focu, si cu o parte din venitele cantoriei.
- c) in Valea-dosului, cu salariu de 100 f., cortelu, lemne de focu, si o parte din venitele cantoriei.
- d) in Trempóele, cu salariu de 100 fl. v. a. cortelu, lemne de focu, si o parte din venitele cantoriei.
- e) in Fenesiu, cu salariu de 100 fl. v. a. cortelu, lemne de focu, si o parte din venitele cantoriei.
- f) in Presaca, cu leafa de 60 fl. v. a. cortelu, lemne de focu, si jumetate din venitele cantoriei.

Doritorii de a ocupá unulu din aces'e posturi, prove-diendu-si cererea, cu Atestatu ca au absolvatu celu putinu trei clase normale, cursulu pedagogicu in institutul diecesanu, ca suntu cantareti, Románi, si de confessiunea gr.-orientala; au de a o adresa subscrisului, celu multu pâna 'n 30 Sept. a. c., spre a se poteá asterne Esc. Sele Pré sfintitului D. Episcopu diecesanu, pentru inalt'a aprobare.

Abrudu in 8 Septembre 1864.

Inspectoratul scóloru gr. or. din Protopresbiteratulu Zlatnei de josu.

Ioanne Gallu, Administr. Protop.

Nr. 33—2 Concursu.

La scól'a populara, romána, ortodoxa, din Zizinu, districtulu Brasiovului, sa cere unu invetiatoru, care sa fia si cantaretu la Biserica, cu salariu anuale de 80 f. v. a.

Predisulu salariu sa priimesce regulatu la sfarsítulu fiacárei luni dela Diregatori'a comunala pre lángha infatisiúra cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite in Brasiovu, la Pré On. scaunu Protopopescu I alu Brasiovului pe lángha petitiune timbrata cu 50 xr.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna si cu sporiu de class'a I gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu din Sabiiu, séu celu pucinu gimnasiulu micu, si ca cunóscé tipiculu si cántárele bisericesci.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr. or., si in fine

3) Atestatu de portare politica; si acestea pâna la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Esc. Sele, Pré santítului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parintésca intarire. Zizinu 8 Septembre 1864.

Oprea Bogdanu, Parochu. Ioann Ciceiu, curatoru.

Nr. 32—2 Concursu.

La scól'a populara, romána, ortodoxa, din Darste, districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a.

Predisulu salariu se priimesce regulatu la sfarsítulu fia cárei luni dela diregatori'a comunala pe lángha infatisiúra quitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a tramite in Brasiovu la Pré Onóratulu Scaunu I. prot. alu Brasiovului pre lángha petitiune timbrata cu 50 cr.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de class'a I. gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sabiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr.-orientala, si in fine

3. Atestatu de portare politica; acestea pâna la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sele Pré Santítului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parintésca intarire. Darste 8 Sept. 1864.

Tom'a Bersanu, Parochu.

George Mesiota, Curatoru.

Nr. 23—2 Publicatiune de concursu.

A. Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a populara romána gr. or. din Albacu, se deschide prin acést'a concursu pâna 'n 25 Septembre 1864.

Emolumente suntu 200 f. v. a., lemne câte trebuie si cuartiru liberu.

B. Asemenea pentru postulu invetiatorescu la scól'a populara romána gr. or. din Ponorelu, se deschide prin acést'a concursu pâna 'n 25 Septembre 1864.

Redactoru respundiatoru Zacharia Boiu.

Emolumente suntu 160 f. v. a., patru stángheni de lemne, cuartiru liberu si o gradina.

Doritorii de a ocupá aceste posturi suntu poftiti a-si asterne petitiunile sele pâna la terminulu de susu, provideute cu urmatórele documente:

- a) ca au absolvitu gimnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu in institutul diecesanu,
- b) ca suntu Románi de relegea gr. or.
- c) ca suntu ómeni cu moralitate buna.

Ce au a se tramite pre terminulu de susu la scaunulu Protop. alu Zlatnei de susu.

Campeni 20 Augustu, 1864.

Inspectorulu scolaru districtuale din Protop. Campeniloru.

Ioanne Patiti'a,
Administr. protopopescu.

Nr. 31—2 Concursu.

La ocuparea postului de invetiatoru in opidulu montanu Zlatn'a, cu emolumentele 200 f. v. a., trei orgii lemne de focu, jumetate din venitele cantoriei, se deschide concursu.

Competitorii, pe lángha producerea atestatului, ca au absolvatu celu putinu câteva clase gimnasiale inferioare, ca suntu pedagogi, cantareti, si ca cunoscu tóte trei limbile ale patriei, au a-si adresa cererea la subscrisulu pâna la 30 Septembre a. c., spre a se substerne Esceletiei Sele D. Episcopu diecesanu, spre intarire.

Inspectoratul scóloru gr. or. din Protop. Zlatnei de josu.

Abrudu in 8 Septembre 1864.

Ioanne Gallu, Administr. Protop.

Nr. 19—1 EDICTU.

Ioann Tronariu din Comun'a Pórt'a, Cerculu Branului, de religiunea gr.-or. carele de mai multi ani a parasitu pre legiuit'a sea sotie Bucur'a Ioann Musiu totdeacolo, precum si Oprea Gaina, carele de mai multi ani a parasitu pre legiuit'a sea sotie Paraschiv'a Petricu ambi din Rasnovu, — fára a se scí loculu petrecerei lor — se provocu prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se presenteze inaintea subscrisului Scaunu Protopopescu, pentruca la din protiva, procesulu matrimoniale asupra-le pornitu, se va decide si fára de ei in intielesulu SS. Canóne bisericesci.

Dela Scaunulu Protopopescu gr.-or. alu Brasiovului. Zernesci in 10 Iuliu 1864.

Ioann Metianu m. p., Protopopu.

Nr. 20—1 EDICTU.

Ioann Tom'a Costandinu, din Turchesiu, in Ardélu, de relegea gr. or. a parasitu pe legiuit'a sea socia Ecaterin'a Nicolae Bidu, din Brasiovu, de legea ortodoxa, de 10 ani de dile, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce, cá dela dat'a de mai josu in unu anu si o dí sa se infacisiedie negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I alu Brasiovului, cáci la din protiva se va dá hotarire la acti'a sociei lui si in lipsa-i.

Brasiovu 7. Augustu 1864.

Ioan Baracu, Adm. prof. int. alu Brasiosului.

Nr. 22—1 CITATIE EDICTALA.

Elen'a Davidic'a legiuit'a sotie a lui Nicolaie Oagé amandoi din Bodol'a (Budila) Comitatulu Albei de susu Cerculu Hegigului, carea de 6 ani de dile siau parasitu cu necredintia pre numitulu seu sotiu si au prebegitu in lume, prin acést'a se sorocesce, cá in terminu de unu anu si o dí, dela datulu de fatia, negresitu sa se presenteze inaintea subscrisului Scaunu Protopopescu, spre a stá fatia la judecata, pentru ca la dincontra, procesulu din partea barbatului ei asup'a ridicatu, si fára de dens'a se va hotari, amesuratu Canoaneloru Sfin-tei Bisereci Ortodoxe greco orientale.

Scaunulu Protopopescu greco res. alu tractului Hidvegului.

Elöpaták 15. Augustu 1864.

Ioann Mog'a, m. p.
Protopopu.

Nr. 21.—3 Edictu.

Prin care Ann'a lui Iosfu Pecurariu din Racoviti'a, scaunulu Sabiiului, care cu necredintia au parasitu pe legiuitulu ei barbatu Dimitrie Cándea din Poian'a scaunulu Mercurei, fára a se scí loculu aflárei ei, se provóca prin acést'a, cá in terminu de 1 anu si o dí dela datulu de fatia negresitu sa se infatisieze inaintea scaunului protopopescu subscrisu, cáci la din contra procesulu incaminatu se va otári si fára de dens'a in intielesulu ss. Canóne bisericesci. Sabiiu 1. Augustu 1864.

Petru Badila, Prot. gr. res. alu Mercurei.

Editor'a si tipariulu tipografiei diecesane.